

- А. Байтурсінова, 2021. С. 737-741.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9255>.
7. Іваненко В. С. Окремі поняття екологічної безпеки життєдіяльності // Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів, м. Львів, 25-26 березня 2021р. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. С. 192-194.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9075>.

АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ

Шайко Ю.В.,

*здобувачка вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта»,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Вступ дитина до школи пов'язаний з низкою суперечливих емоцій для неї та її батьків. З однієї сторони, радість і гордість, які виникають внаслідок передчуття «нового», з іншої – невпевненість, а іноді й страх перед обов'язками, що чекають попереду. Адаптація дитини до першого класу має значний вплив на її життя. Шести-, семирічна дитина має невеликий ресурс адаптаційних навичок і стратегій, її нервова система характеризується низьким імунітетом, високою чутливістю і втомою.

Згідно зі статистикою, тільки 50% дітей адаптується до нових умов і вимог протягом півроку. Другій половині потрібно більше часу. Щоб оцінити вплив освітнього середовища Нової української школи на процес адаптації першокласників до навчання, ми на базі ЗСО №298 м. Києва проаналізували перші місяці навчання 20 молодших школярів у віці 6-7 років, а також перевірили ефективність застосування дидактичної гри як засобу адаптації першокласників до школи.

Експериментальна робота складалася з трьох етапів: 1) констатувального – виявити вихідний рівень адаптації першокласників до школи; 2) формувального – з метою розробки і реалізації корекційно-розвивальної програми з подолання ознак дезадаптації у першокласників; 3) контрольного – для визначення динаміки рівня адаптації першокласників до школи й оцінки ефективності розроблених і проведених корекційно-розвивальних занять на основі дидактичних ігор.

В основу відбору діагностичних методик було покладено такі критерії діагностики, як емоційне ставлення до школи, рівень шкільної мотивації, рівень соціально-психологічної готовності до школи. Ми використовували методику діагностики адаптації першокласників до школи «Будиночки» О. Орехової, анкету Н. Лусканової та експертну оцінку соціально-психологічної адаптації дітей до школи О. Александрівської.

Результати проведеної на констатувальному етапі діагностики засвідчують, що у 15% першокласників виявлено достатній рівень адаптованості до школи; у 55% дітей – середній рівень адаптованості до школи, 30% дітей демонструють ознаки дезадаптованості потребують комплексної психолого-педагогічної підтримки. У зв'язку з виявленими результатами з дітьми експериментальної групи була проведена

спеціальна корекційна робота із застосуванням дидактичних ігор (табл. №1).

Таблиця № 1

Програма корекційно-розвивальних ігрових занять
з адаптації першокласників

№ з/п	Назва заняття	Цілі та задачі	Зміст заняття
1.	Заняття «Ти – чудовий!»	Мета: формувати впевненість. Завдання: формування самооцінки дитини; створення позитивного настрою.	1. Ритуал вітання «Сонячні промінчики». 2. Гра «Зайчики і слоники». 3. Дихальна гімнастика. «Водолази за перлами». 4. Гра «Хто більше дій назве». 5. Гра «Я дуже хороший».
2.	Заняття «Головне – віра в себе!»	Мета: формувати впевненість дітей. Завдання: формування позитивної самооцінки дитини; мотивування та створення позитивного настрою.	1. Ритуал вітання «Сонячні промінчики». 2. Гра «Ось так сміливець!» 3. Гра «Я впевнений на всі 100». 4. Гра «Показуємо вірш». 5. Гра «Мое доросле майбутнє». 6. Ритуал прощання «Спасибі за цікаве заняття». 7. Рефлексія.
3.	Заняття «На початку шляху»	Мета: формувати позитивне ставлення до школи. Завдання: формування впевненості; закріплення знань про шкільне приладдя; розширення знань про школу; розвиток логічного мислення, фантазії, активізація уваги і пам'яті дітей.	1. Ритуал вітання «Сонячні промінчики». 2. Гра «Вгадай, про кого говоримо». 3. Гра «Першокласник». 4. Гра «Школяр і дошкільник». 5. Гра «Для чого ходять до школи». 6. Ритуал прощання «Спасибі за цікаве заняття». 7. Рефлексія.
4.	Заняття «Ці шкільні правила!»	Мета: формувати розуміння особливостей поведінки в школі. Завдання: розвиток впевненості; закріплення навички контролювати свою поведінку; розширення знань про школу; розвиток логічного мислення, активізація уваги дітей.	1. Ритуал вітання «Сонячні промінчики». 2. Гра «Я покладу в свій портфель». 3. Гра «Докажи слівце». 4. Гра «Урок або зміна». 5. Гра «Склади фігуру». 6. Ритуал прощання «Спасибі за цікаве заняття». 7. Рефлексія.
5.	Заняття «Вчимося поведінки на уроці»	Мета: формувати розуміння особливостей поведінки в школі. Завдання: розвиток впевненості в собі; закріплення навички контролювати свою поведінку.	1. Ритуал вітання «Сонячні промінчики». 2. Гра «Вітер дме на того ...». 3. Гра «Тихіше їдеш – далі будеш». 4. Гра «Швидко по місцях!». 5. Гра «У кого довгий хвіст?»

Завдання програми роботи з першокласниками полягали у: корекції емоційного сприйняття першокласником школи; підвищенні навчальної мотивації школярів; формуванні соціально-психологічної готовності першокласника до умов навчання в школі; формування адекватної самооцінки дитини.

Основоположними принципами корекційної програми обрано: принцип єдності діагностики і корекції (корекційна робота з молодшими школярами здійснювалася на основі проведеної діагностики адаптації першокласників до школи з урахуванням виявлених порушень); принцип урахування вікових, психологічних та індивідуальних особливостей дітей; принцип системності корекційних, профілактичних і розвивальних задач; принцип заохочення досягнень дитини.

Результати повторної діагностики засвідчили підвищення рівня адаптованості першокласників унаслідок упровадження корекційно-розвивальної програми в експериментальній групі, порівняно з контрольною.

Узагальнені результати вивчення за усіма критеріями засвідчують підвищення рівня адаптованості школярів: кількість дітей з достатнім рівнем адаптованості зросла з 15% до 25%, із середнім рівнем – з 55% до 70%, а кількість дітей, які мають початковий рівень адаптованості, зменшилася з 30% до 5%. Таким чином, можемо стверджувати про ефективність застосування дидактичної гри в підвищенні рівня адаптації першокласників до школи.

*Науковий керівник: Н.М. Мирончук, д-р.пед.наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Овчаренко Н.І.,
*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта
(Технологія виробництва та переробки продукції сільського господарства)»
Миколаївський національний аграрний університет*

Пріоритетними підходами до змісту освіти є компетентнісний, особисто-зорієнтований та діяльнісний. Діяльнісний підхід - розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань з різних навчальних дисциплін, успішну адаптацію людини в соціумі, професійну самореалізацію, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти [1].

Особистісно - зорієнтований підхід - основний акцент у освітньому процесі на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та студента на основі рівності в спілкуванні та партнерства в навчанні.

Компетентнісний підхід - формування у студентів під час освітнього процесу інтегрованої здатності застосовувати набуті знання, уміння, досвід в конкретних навчальних і життєвих ситуаціях [2]. Компетентнісний підхід передбачає спрямованість освітнього процесу на формування у здобувачів вищої освіти ключових та предметних (галузевих) компетентностей.